

Rynek mleka 2020/2021

Tadeusz Plichta
t.plichta@podr.pl

Znajnowszego raportu Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (IERiGŻ) „Rynek mleka. Stan i perspektywy” wynika, że pomimo panującej epidemii COVID-19 sytuacja na rynku mleka jest stabilna. Aktualna cena mleka w skupie jest o około 6% wyższa niż pod koniec 2019 roku. Wzrost cen mleka obserwowany jest od września. Rosną również ceny artykułów mleczarskich. Nastąpił wzrost ich cen prawie o 5% względem 2019 roku.

Z pewnością można stwierdzić, że 2020 rok był trudny dla całej gospodarki. Jednak ostatecznie sektor mleczarski, pomimo wielu trudności zamknął ten rok z dodatnim bilansem ekonomicznym. Mleczarnie w październiku po raz kolejny, już czwarty miesiąc z rzędu, płaciły więcej za mleko w skupie. Kosztowało ono średnio 1,44 złotych za liter. W odniesieniu do września jego cena była wyższa aż o 4,7%, a października 2019 r. aż o 8,8%. Według danych GUS, średnia cena mleka surowego w skupie w grudniu wyniosła 152 zł/100 l i była najwyższa od stycznia 2014 r. Najwyższe ceny odnotowano w województwach podlaskim (1,47 zł/l) i warmińsko-mazurskim (1,43 zł/kg). Wśród sześciu województw które osiągnęły poziom powyżej 1,40 zł/l znalazło się województwo pomorskie z wynikiem 1,41 zł/l mleka.

Uwzględniając wszelkie uwarunkowania ekonomiczne, decyzje o cenie surowca podejmuje podmiot skupujący na takim poziomie, by zachować realia rynkowe aktualnej sytuacji zarówno dla producenta, jak i przetwórcy. Ceny mleka w wybranych mleczarniach przedstawia tabela 1.

W dniu 31 stycznia 2021 średnia cena mleka wyniosła 1,55 zł/l.

Tabela 1.

Mleczarnia	Miesięczna dostawa w l/kg	% tłuszczu	% białka	Cena netto
Mlekowita	9700	4,20	3,37	1,64
Mlekowita	20 000	4,50	3,48	1,75
Mlekowita	376 000	4,11	3,18	1,70
Grudziądz	10 100	3,90	3,19	1,28
Mlekpól	13 000	4,10	3,40	1,85
Mlekpól	19 000	4,11	3,30	1,67
Spomlek	13 000	4,36	3,15	1,51
Spomlek	31 000	4,07	3,57	1,57
Lacpól	22 100	4,47	3,23	1,44
Polmlek	24 500	4,30	3,46	1,50

Ceny mleka notowane w ciągu ostatnich trzech lat przedstawiają się następująco:

- mleko w październiku kosztowało w Polsce 1,44 zł za liter,
- cena mleka notowana w październiku była najwyższa od grudnia 2017 roku,
- mleko we wrześniu kosztowało w Polsce 1,38 zł za liter,
- cena mleka w Polsce w roku minionym rosła 4. miesiąc z rzędu,
- cena mleka przerzutowego wynosi obecnie 370 euro za tonę.

Produkcję mleka warunkują dwa czynniki - pogłowie krów mlecznych oraz ich wydajność. Dzięki dobrym zbiorom pasz w ubiegłym roku, średnia mleczność krów wzrosła o ponad 1%. Sytuacja paszowa poprawiła się na lepsze dzięki udanym zbiorom pasz w stosunku do roku 2019.

Zbiory pasz objętościowych pozwalają producentom na dalszy rozwój produkcji mleka. W roku ubiegłym średnia wydajność wyniosła około 5859 l/szt. Ale, jak czytamy w raporcie mlecznym IERiGŻ, przeciętna wydajność krów mlecznych w Polsce jest nadal niższa od średniej unijnej (7411 kg/szt.).

IERiGŻ prognozuje, że produkcja mleka w tym roku wyniesie około 14 359 tys. litrów, przez co ma być o 1,8 proc. wyższa niż przed rokiem. Na krajowym i unijnym rynku może nastąpić nadwyżka podaży surowca, a tym samym nastąpi spadek cen. W takiej sytuacji może nastąpić uruchomienie działań interwencyjnych np. dopłaty do prywatnego przechowywania produktów mlecznych, które pojawiły się w czasie wiosennej fali zachorowań na COVID-19. ■